

Universiteti i Gjakovës “Fehmi Agani”

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë/ Gjuhe Shqipe dhe Letërsi
Titulli i lëndës:	Fonetikë dhe fonologji e gjuhës së sotme shqipe (Fonetikë)
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	2017/2018
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Ora 16:00 Fakulteti i Filologjisë, Gjakovë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.ass.dr. Fridrik Dulaj
Detajet kontaktuese:	f_dulaj@hotmail.com
Përshkrimi i lëndës	Fonetika është degë e gjuhësisë që studion mjetet tingullore të gjuhës, shikuar nga aspekti i nyjetimit të tyre, ndërsa fonologjia studion anën funksionale të tyre. Ky kurs synon t’i përgatisë studentët me njohuritë gjithëpërfshirëse të sistemit të bashkëtingëlloreve dhe të zanoreve të shqipes, karakteristikat dalluese të tyre, togjet e tingujve si dhe klasifikimin e përgjithshëm të tingujve. Po ashtu, synon edhe përgatitjen e studentëve për elementet mbisegmentare. Më tutje ky kurs njëherësh synon t’i përgatisë studentët për të dalluar fonemat nga variantet, për të vërejtur kundërvëniet tingullore brenda shqipes, por edhe për të dalluar dhe analizuar ndryshimet fonologjike brenda shqipes si në rrafshin diakronik, ashtu edhe në atë sinkronik.
Qëllimet e lëndës:	Lënda Fonetika dhe fonologjia e gjuhës shqipe ka për qëllim të ndihmojë studentet në nyjetimin e tingujve të gjuhës shqipe sipas kriterëve që përcakton fonetika standarde.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Në përfundimin e këtij kursi studenti i vlerësuar pozitivisht do të jetë në gjendje: - ta njohë sistemin tingullor të shqipes tok me elementet mbisegmentare, si dhe ndryshimet që mund t’i pësojnë brenda ligjëritimit.

	<ul style="list-style-type: none"> - të njohë karakteristikat artikulative dhe akustike të tingujve të të folurit. - të shqiptojë në mënyrë korrekte dhe të shkruajë drejt. - ta dallojë fonemën, nga variantet e fonemës; - të njohë sistemin e kundërvënies fonologjike brenda shqipes; - të dallojë alternimet e gjalla të shqipes; - të dallojë alternimet historike të shqipes;
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3 (135 min)	15	34
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike	2 (90 min)	15	22,5
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min	15	2.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	10	1	10
Detyra të shtëpisë	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	25	50
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	2	2
Projektet,prezentimet ,etj	30 min	1	0.5
Totali			159 :25 = 6,36 76ECTS

Metodologjia e mësimdhënies:	Kursin do të realizohet përmes: ligjëratave, ushtrimeve, diskutimeve, punimeve seminarike, detyra shtëpie, duke zbatuar metoda dhe teknika bashkëkohore. <i>Pjesa praktike e lëndës do të mbahet me softuerin praat.</i>
Metodat e vlerësimit:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pjesëmarrja & aktiviteti 2. Pjesa e parë e provimit 3. Pjesa e dytë e provimit 4. Provimi me shkrim dhe me gojë
Literatura	
Literatura bazë:	Anastas Dodi, Fonetika e gjuhës së sotme shqipe, Tiranë, 2004.
Literatura shitesë:	<ul style="list-style-type: none"> - Bahri Beci, Fonetika, Prishtinë, 2004. Kolec Topalli, Theksi në gjuhën shqipe, Tiranë, 1995 - Kolec Topalli, Zhvillimi historik i diftongjeve të shqipes, 1998 - Kolec Topalli, Sonantet e gjuhës shqipe, Tiranë, 2001 - Kolec Topalli, Mbylltoret e gjuhës shqipe, Tiranë, 2002 - Kolec Topalli, Fërkimoret dhe afrikatet e gjuhës shqipe, Tiranë, 2003 - Kolec Topalli, Fonetika historike e shqipes, Tiranë, 2006 - Lumnie Boriqi, Intonacioni dhe funksionet e tij në gjuhën shqipe, S. F., nr 2, Tiranë 1987 - Lumnie Boriqi, Rreth fonemës në sqipen e sotme letrare, S. F., nr 2, Tiranë, 1991 - Rexhep Ismajli, Ndërlidhni kundërvëniesh në sistemin bashkëtingëllor të shqipes, Përparimi, nr 1, Prishtinë 1973 - Andre Martine, Elemente të gjuhësisë së përgjithshme, Rilindja, Prishtinë, 1983
Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Ligjërimi, gjuha, të folurit; tingujt e gjuhës shqipe
Java e dytë:	Fonetika dhe fonologjia, objekti i studimit

Java e tretë:	Tingujt dhe aspekti i studimit të tyre
Java e katërt:	Pjesët kryesore të aparatit të të folurit
Java e pestë:	Aspektet funksionale ose fonologjike të tingujve
Java e gjashtë:	Përshkrimi dhe klasifikimi i zanoreve të gjuhës shqipe
Java e shtatë:	Përshkrimi dhe klasifikimi i bashkëtingëlloreve
Java e tetë:	Klasifikimi dhe përshkrimi i tingujve të gjuhës shqipe
Java e nëntë:	Pjesa e parë e provimit
Java e dhjetë:	Ndërrimi i fonemave në gjuhën shqipe
Java e njëmbëdhjetë:	Rrokja dhe ndarja fonetike e fjalës në rrokje (Nocioni i rrokjes)
Java e dymbëdhjetë:	Theksi i fjalës në gjuhën shqipe (Nocioni i theksit)
Java e trembëdhjetë:	Intonacioni melodik i gjuhës shqipe (ritmika)
Java e katërmëdhjetë:	Rregullat kryesore të shqiptimit
Java e pesëmbëdhjetë:	Pjesa përfundimtare e provimit

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Cakto politikat e mirësjelljes konfor statusit të UGJFA-së.

- ***Studenti duhet të respektoj orarin e ligjëratave.***
- ***Studenti duhet të paraqes index në provim.***